

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 26 qershor 2012
Nr. ref.: RK260/12

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rasti Nr. KI156/11

Parashtruesi

Zahide Samadraxha

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Prizren,
Ac. nr. 378/09, të 1 tetorit 2009, dhe Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të
Kosovës, Rev. nr. 509/2009, të 5 gushtit 2011

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, Kryetar
Kadri Kryeziu, Zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almira Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Ivan Cukalovic, gjyqtar
Gjylleta Mushkolaj, gjyqtare dhe
Iliriana Islami, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruese e kërkesës është Zahide Samadraxha nga fshati Banjë i komunës së Malishevës. Nuk është e përfaqësuar.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e konteston Aktgjykinin e Gjykatës së Qarkut në Prizren, Ac. nr. 378/09, të 1 tetorit 2009, dhe Aktgjykinin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 509/2009, të 5 gushtit 2011.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes së kërkesës ka të bëjë me kërkesën e parashtrueses për të marrë alimentacion nga babai i fëmijës së saj të mitur. Parashtruesja nuk ishte e martuar me babanë e fëmijës së saj të mitur dhe fëmija i saj jeton me babanë.

Baza juridike

4. Kërkesa është e bazuar në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 20 të Ligjit Nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Ligji), dhe në rregullin 56.2 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

5. Parashtruesja e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese më 2 dhjetor 2011.
6. Më 17 janar 2012, Kryetari i Gjykatës Kushtetuese e caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović Gjyqtar raportues. Po të njëjtën ditë, Kryetari e caktoi Kolegjin shqyrtues të përbërë nga gjyqtarët Robert Carolan (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Kadri Kryeziu.
7. Me anë të shkresës së 20 shkurtit 2012, Gjykata bëri të ditur për pranimin e kërkesës dhe kërkoi informata shtesë nga parashtruesja lidhur me kërkesën.
8. Parashtruesja u përgjigj më 27 shkurt 2012. Gjykata e mori këtë përgjigje më 1 mars 2012. Parashtruesja theksoi në përgjigjen e saj se nuk ishte e punësuar dhe nuk merrte asnjë ndihmë financiare nga babai i fëmijës së saj të mitur. Ajo gjithashtu pohoi se rr Ethanat familjare dhe financiare të babait ishin të mira, se bashkërisht posedonte disa ngastra kadastrale, se nëna e tij gjëzon pension nga jashtë dhe se vëllezërit e tij jetojnë dhe punojnë në Itali.
9. Më 18 qershor 2012, Kolegji Shqyrtues shqyrtoi raportin e përgatitur nga Gjyqtari Raportues dhe, po atë ditë, i rekomandoi Gjykatës në përbërje të plotë papranueshmërinë e kërkesës.

Përshkrimi i faktave të rastit të evidentuara nga dokumentet e dorëzuara nga parashtruesja

10. Më 17 qershor 2009, Gjykata Komunale në Malishevë, me Aktgjykinin C. nr. 269/2006, e refuzoi kërkesëpadinë e parashtrueses për alimentacion nga babai i fëmijës së saj të mitur dhe aprovoi kontaktin me fëmijën e saj të mitur një ditë në muaj. Gjykata konstatoi se fëmija i mitur tanë ishte pjesë e bashkësisë familjare me babanë, bashkëshorten e tij dhe dy djemtë e tij.
11. Parashtruesja ushtroi ankesë kundër atij vendimi në Gjykatën e Qarkut në Prizren, e cila, në Aktgjykinin e vet Ac. nr. 378/09, të 1 tetorit 2009, e vërtetoi vendimin e Gjykatës Komunale. Gjykata e Qarkut theksoi se kërkesëpadia në lidhje me kontaktin ndërmjet parashtrueses dhe fëmijës së saj të mitur ishte térheqrur.

12. Parashtruesja ushtroi edhe një ankesë kundër atij vendimi në Gjykatën Supreme, e cila në Vendimin Rev. nr. 509/2009, të 5 gushtit 2011, i aprovoi vendimet e mëparshme me të cilat parashtrueses i refuzohej alimentacioni. Ky vendim iu dorëzua më 13 shtator 2011.

Shkeljet e supozuara të Kushtetutës

13. Parashtruesja pohon që, në përgjithësi, gjykatat, në çdo shkallë, e kanë shkelur Ligjin për familjen të Kosovës, Kodin e Përkohshëm Penal të Kosovës dhe garancitë kushtetuese. Kërkesa nuk hyn në detaje më të mëdha.

Vlerësimi paraprak i pranueshmërisë së kërkesës

14. Për të gjykuar për kërkesën e parashtrueses, Gjykata së pari duhet të shqyrtojë nëse parashtruesja e kërkesës i ka përbushur kriteret për pranueshmëri të përcaktuara në Kushtetutë, të specifikuara më tej në Ligjin për Gjykatën Kushtetuese dhe në Rregulloren e punës.
15. Neni 113, paragrafët 1 dhe 7, i Kushtetutës përcakton kornizën e përgjithshme ligjore që kërcohët për pranueshmëri. Ai përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike dhe të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mëépo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

16. Përveç kësaj, neni 48 i Ligjit thotë:

“Parashtrues i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

17. Së fundi, rregulli 36 i Rregullores së punës thotë:

“1. Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:

c) kërkesa është qartazi e bazuar.

2. Gjykata do të refuzojë një kërkesë si qartazi të pabazuar nëse bindet se:

a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie, ose

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose

c) Gjykata gjen se parashtruesi nuk është subjekt i ndonjë shkeljeje të së drejtave të garantuara me Kushtetutë, ose

d) kur parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

18. Parashtruesja pohon që gjykatat, në të gjitha shkallët, kanë bërë shkelje të ndryshme. Në aktgjykimet e veta, gjykatat u referohen numrave ose neneve përkatëse të Ligjit për familjen të Kosovës, Ligji Nr. 2004/32, më përkatëset nga to ishin:

Neni 279. Gjendja e nevojshme (skamja)

Vetëm personat të cilët finanziarisht nuk munden të mbajnë vetëm janë të pranueshëm përmes mbajtje financiare.

Neni 281. Detyrimet përmes njofitës së ndërsjellë përmes gjendjen financiare

(1) Të afërmit në vijë të drejtë janë të detyruar, në bazë të kërkesës t'i paraqesin njëri tjetrit të hyrat dhe gjendjen financiare.

(2) Në bazë të kërkesës, personi i cili është i detyruar të jep mbajtje, do të paraqesë dëshmi me shkrim dhe dokumente përmes dëshmuar të ardhurat e tij dhe gjendjen financiare.

Neni 307. Mundësia përmes dhënës ushqimi

(1) Personat të cilët duke marrë parasysh të gjitha detyrimet tjera nuk janë në gjendje të jalin ushqimi pa rrezikuar mbajtjen e tyre të arsyeshme, nuk janë të detyruar të jalin mbajtjen.

(2) Detyrimi mbetet përmes aq sa ata janë në gjendje të sigurojnë ushqimi.

Neni 330. Parimet e përcaktimit të mbajtjes dhe alimentacionit

(1) Detyrimi përmes dhënës ushqimi financiare ose alimentacion përcaktohet në proporcione me të gjitha mjetet e të paditurit dhe brenda kufijve të nevojave të paditësit.

(2) Gjykata duhet të ketë parasysh gjendjen financiare të të paditurit, aftësinë përmes punuar, mundësinë faktike përmes punësim, kushtet shëndetësore, nevojat personale, detyrimet ligjore dhe të gjitha kushtet tjera relevante.

(3) Kur alimentacioni kërkohet përmes fëmijëve, gjykata merr parasysh moshën e fëmijëve dhe të gjitha nevojat përmes edukim dhe arsimimin.

19. Në vendimin e 17 qershorit 2009 të Gjykatës Komunale, Gjykata ofroi një gjykim të arsyetur pse ishte mbështetur në prova të caktuara përmes arritur në vendimin e vet, duke përfshirë, por jo të kufizuar në, rrëthanat aktuale të familjes së fëmijës së mitur dhe të ardhurat e babait.
20. Siç është thënë nga Gjykata Kushtetuese në Rastin Nr. KI. 06/09, Parashtruesi X kundër Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, nr. 215/2006; Aktgjykit të Gjykatës së Qarkut, nr. 741/2005; Aktgjykit të Gjykatës Komunale, nr. 217/2004:

“...Gjykata dëshiron të theksojë se nuk është gjykatë e apelit përmes gjykatat e tjera në Kosovë dhe se nuk mund të ndërhyjë mbi bazën se gjykatat e tillë kanë marrë vendim të gabuar ose kanë bërë vlerësim të gabuar të fakteve. Rol i Gjykatës është vetëm ta sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me Kushtetutë dhe instrumente të tjera ligjore dhe prandaj nuk mund të veprojë si gjykatë “e shkallës së katërt” (shih, mutatis mutandis, ndër të tjera, Akdivar kundër Turqisë, 16 shtator 1996, R. J. D, 1996-IV, para. 65).

21. Siç është thënë më tej nga Gjykata Kushtetuese në Rastin Nr. KI. 06/09, Parashtruesi X kundër Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, nr. 215/2006; Aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut, nr. 741/2005; Aktgjykimit të Gjykatës Komunale, nr. 217/2004:

"Fakti i thjeshtë që parashtruesi është i pakënaqur me rezultatin e rastit nuk mund të ngrejë kërkesë të argumentueshme për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës (shih, mutatis mutandis, Aktgjykimin e GJEDNJ-së, Kërkesa Nr. 5503/02, Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005)."

22. Parashtruesja nuk ka treguar si dhe pse gjykatat, në të gjitha shkallët, ia kanë shkelur të drejtat e saj kushtetuese.

PËR KËTO ARSYE

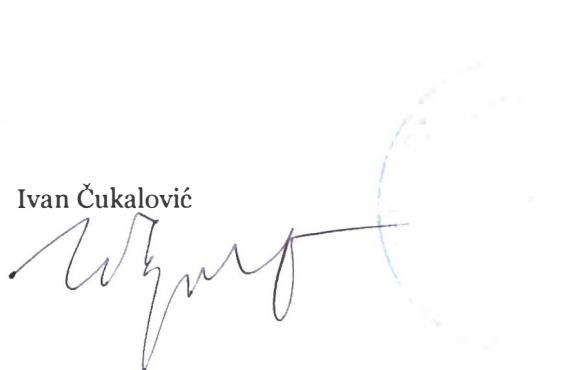
Gjykata Kushtetuese, pas shqyrtimit të kërkesës, në përputhshmëri me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 20 të Ligjit, dhe rregullin 56.2 të Rregullores së Punës, më 18 qershor 2012, njëzëri

VENDOSI

- I. TA HEDHË POSHTË kërkesën si të papranueshme;
- II. Ky Vendim do t'i komunikohet parashtrueses së kërkesës; dhe
- III. Do të botohet në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit, dhe hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtar Raportues

Ivan Čukalović

Kryetar i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani

